قوتابێتی - 1

وانەی هەشتەم

نوێژ

ڕابەری گروپ: نوێژ بکە لەپێناوی تەرخانکردنی گروپەکەت و ئەم بەرنامەیەی ئامادەکردنی قوتابی بۆ خوداوەند.

بەشداریکردن

ئنجیلی مەتا

بەنۆرە بەشداری بکەن (یان لە پەراوی خەڵوەتی ڕوحی تایبەت بە هەر یەکێك لە ئێوە) ئەو زانیارییانە بخوێنە کە لە یەکێك لە خەڵوەتە ڕۆحییەکان یان لە ئەنجامی ورد بوونەوەت لەو بڕگە کتێبییانەی کە بۆتان ئامادە کراوە (مەتتا25: 14 - 28: 20) لەگەڵ ڕەچاوکردنی بەشدارییەکان بەشێوەیەکی کورت بە پێی توانا. گوێ بگرن لە بەژداربوان، هەروەها بە هاوبەشانە مامەڵەی لەگەڵدا بکەن و پەسەندی بکەن، بەبێ ئەوەی گفتوگۆی زۆری لەسەر بکەن.

متمانەی لێخۆشبوون 1یۆحەننا1: 9

دەرخکردن

ئـ هاندەری دەرخکردن

بخوێنە: (مەتا22: 23-33 ، 41-46).

گفتوگۆبکە: ئایا گرنگی دەرخکردنی هەندێ لە ئایەتەکانی کتێبی پیرۆز چییە؟

تێبینییەکان: ئەو ئایەتانەی دەرخی دەکەیت یارمەتیت دەدەن فێرکردنە هەڵەکان بناسیت.

ب) ڕامان

ئایەتی دەرخکردن لەسەر پەڕاوێك بەم شێوەیە بنووسەوە.	متمانەی لێخۆشبوون *«ئەگەر دانمان بە گوناهەکانمان نا، ئەوا ئـەو دڵسۆز و دادپەروەرە، تەنانەت لە گوناهەکانمان خۆش دەبێت و لە هەموو نارەواییەك پاکمان دەکاتەوە»* (1یۆحەننا1: 9)	نیشانەی کتێبی لەپشت پەڕاوەکە بنووسەوە

1 بەرپرسیاری من ئەوەیە دان بە گوناه بنێم

واتای دان نان بە گوناه (ڕێك کەوتنە لەگەڵ خودا) کاتێك گوناهەکانمان بۆ دەردەخات، هەروەها ڕێك بکەوین لەگەڵ کتێبی پیرۆز لەلایەنی تێگەیشتنی گوناه، واتە ئەو گوناهانەی ئەنجامی دەدەین بە خودای ڕابگەیەنین، ئەو شتە ڕاستانەی کەم تەرخەمیمان کردووە لە ئەنجامدانی بە خودای ڕابگەیەنی.

2 بەرپرسیاری خودا ئەوەیە ببورێت و پاکبکاتەوە

ئـ) کاتێك خودا لە گوناهەکانمان خۆش دەبێت هەستی تاوانباری و شورەیمان لێدەبات کە بە هۆی گوناهەوەیە. عیسای مەسیح وەك قوربانییەك بۆ کەفارەت کردنی گوناهەکانمان مرد، واتە توڕەیی دادوەرەی خودای لەسەرمان لابرد کە ئێمە شایستەین بە هۆی گوناهەکانمان (ڕۆما3: 25) (زەبووری32: 5). بەم شێوەیە چیتر تاوانبار نین لە دیدی خودا، چیتر پێویستمان بەوە نییە هەست بە ریسوایی بکەین بەهۆی ژیانی ڕابردووی پڕ گوناه، چونکە خودا چیتر باسی گوناهەکانی ڕابردوومان ناکات (میخا 7: 18-19) (عیبرانیەکان8: 12). سەرزەنشتمان ناکات بە هۆی گوناهەکانی ڕابردوومان (یۆحەننا5: 24). چونکە بە ڕاستوودروستی عیسای مەسیح داپۆشین و کردمانییە ئەندامێك لە خێزانەکەی (لۆقا15: 20-24).

ب) کاتێك خودا لە گوناهەکانمان خۆش دەبێت ئازادمان دەکات لە دەرەنجامی ئەو گوناهانەی ئەنجامان داوە. واتە پاکمان دەکاتەوە، ویژدانمان پاك دەکاتەوە (عیبرانیەکان 9: 14)، بیر و هەڵسوکەوتمان نوێ دەکاتەوە.

پ) کاتێك خودا لە گوناهەکانمان خۆش دەبێت دەسەڵاتی گوناه لەسەر ژیانمان لادەبات. ئەو لە کۆیلەی نەریتی هەڵە و خراپ ئازادمان دەکات بۆ ئەوەی بتوانین ئەندامی لەشمان وەك مرۆڤی ڕاستوودروستی پیشکەش بە خودا بکەین (ڕۆما6: 6، 13،

3 خودا شایانی باوەڕ پێکردنە (دلسۆز) و دادپەروەرە

ئەگەر خودا دلسۆز نەبوایە نەیدەتوانی کەفارەتی گوناه ئامادە بکات و لە گوناهەکانمان خۆشبێت. هەروەها ئەگەر خودا دادوەر نەبوایە نەیدەویست کەفارەتی گوناه ئامادە بکات و لە گوناهەکانمان خۆشبێت. بەڵام خودا دلسۆز و دادوەرە، کەفارەتی بۆ گوناهەکانمان ئامادە کرد، دەتوانێت لە گوناهەکانمان خۆشبێت، هەروەها لە گوناهەکانمان خۆش دەبێت کاتێك دانی پێ دادەنێین.

پ) دەرخکردن

بنووسە: ئایەتە کتێبییەکە لەسەر کاخەزێکی سپی یاخود لە پەڕاوی تێبینی بنووسە.

دەرخ بکە: بەشێوەیەکی ڕاست ئایەتەکە دەرخ بکە، متمانەی لێخۆشبوون، (1یۆحەننا1: 9).

پێداچوونەوە: گروپەکە بکە دوو بەش، هەر یەك لە قوتابیان دڵنیا بێت لەوەی هاوڕێکەی ئایەتەکەی دەرخکرد.

وانەی خوێندنەوەی کتێبی پیرۆز

بۆچی من لێرەم ؟

ئەفەسۆس4: 17 - 5: 17

شێوازی **پێنج هەنگاوی خوێندنەوەی کتێبی پیرۆز** بەکار بهێنە بۆ ئەوەی (ئەفەسۆس4: 17 - 5: 17) پێکەوە بخوێنین.

هەنگاوی **1** **بخوێنە**

بخوێنە: با پێکەوە (ئەفەسۆس4: 17 - 5: 17) بخوێنین. بە ڕیز هەر کەسێك ئایەتێك بخوێنێتەوە تا تەواو دەبین لە خوێندنەوەی بڕگە کتێبییەکە.

هەنگاوی **2** **بدۆزە**

بیرکەرەوە: ئەو ڕاستییە چییە کە پێت وایە گرنگە لەم بڕگەیەدا؟ ئەو ڕاستییە چییە کە چووە مێشك و دڵتەوە لەم بڕگە کتێبییە؟

بنووسە: یەك یان دوو ڕاستی بدۆزەوە کە لێیان بگەیت. بیریان لێبکەرەوە و پاشان بیرۆکەکانت لە پەڕاوەکەتدا بنووسە.

بەشداریکردن: (پاش ئەوەی ئەندامانی گرووپەکە هەندێ کات بە بیرکردنەوە و نووسین بەسەر دەبەن، بیرۆکەکانتان بەشدار بکەن). بەشداری ئەو شتانە بکەین کە هەریەکێك لە ئێمە دۆزییەوە. (ئەمانەی خوارەوە چەند نموونەیەکە سەبارەت بەو شتانەی کە دۆزیویانەتەوە. لە بیرت بێت لە هەر گروپێکی بچووك، ئەندامانی گرووپەکە بە شتی جیاواز بەژداری دەکەن، گرنگ نییە هاوشێوەی یەك بن).

دۆزینەوەی 1 بەلای منەوە ڕاستی گرنگ لەم برگە کتێبییە گرنگی جۆری ژیانی ڕۆژانەمە. (ئەفەسۆس4: 30) دەفەرمویێت ﴿ڕوحی پیرۆزی خودا غەمبار مەکەن﴾. (ئەفەسۆس5: 10) دەفەرمویێت ﴿ئەوەی ڕەزامەندی خودایە بیدۆزنەوە﴾. هەروەها (ئەفسۆس5: 17) دەفەرمویێت ﴿تێبگەن خواستی خوداوەند چییە﴾. لە ڕاستیدا عیسای مەسیح زۆر بایەخ دەدات بە جۆنێتی ژیانی ڕۆژانەم. چونکە دەکرێت ژیانی ڕۆژانەم خەمباری بکات و لێم ڕازی نەبێت. ئەگەر درۆ بکەم، ناتوانم تورەییم کۆنترۆڵ بکەم، دزی بکەم، یان دەمەقاڵێ لەگەڵ خەڵکانیتر بکەم، یان بەسەر خەڵکیدا هەڵبەستم، ئەوا ڕوحی پیرۆز خەمبار دەبێت. ئەوکات خودا دڵشاد نابێت بە شێوازی ژیانم. بە پێچەوانەوە، ئەوکاتەی ڕاستی دەڵێم، تورەییم کۆنترۆڵ دەکەم، کاردەکەم و بەشداری دەکەم، لە خەڵکانیتر دەبوورم و بونیاتیان دەنێم، ئەوا ڕوحی پیرۆز شاد دەبێت. ئەوکات خودا دڵشاد دەبێت بە شێوازی ژیانم، بۆیە کتێبی پیرۆز دەفەرمویێت ﴿تێبگەن خواستی خوداوەند چییە﴾. هەرچەندە تێگەیشتنم زیاتر بوو بۆ ویستی خودا لە ژیانم، توانام زیاتر دەبێت بۆ ئەنجامدانی ئەو ژیانەی خودا ڕازی دەکات! بۆیە پێم وایە وەڵامی پرسیاری (بۆچی من لێرەم؟) ئەوەیە: (من لێرەم بۆ ئەوەی ویستی خودا بزانم و خودا ڕازی بکەم بە شێوازی ژیانم).

دۆزینەوەی 2 بەلای منەوە ڕاستی گرنگ لەم برگە کتێبییە گرنگی جۆری هەڵسووکەوت کردنمە. چونکە نامە بۆ باوەڕدارانی ئەفەسۆس لە زمانی ڕەسەن (یۆنانی) چەندەها جار ووشەی (بژین) لە خۆ دەگرێت، بە واتای (هەڵسووکەوت دەکەین) یان (ژیانی ڕۆژانەمان دەژین). چونکە (ئەفەسۆس2: 10) دەفەرمویێت کە پێویستە لەسەرمان بژین بۆ کردەوە چاکەکان کە خودا پێشتر بۆمانی ئامادە کردووە تا ئەنجامی بدەین. لە (ئەفەسۆس4: 1) دەخوێنین: ﴿لێتان دەپاڕێمەوە بە شێوەیەك بژین شایانی ئەم بانگەوازە بێت کەوا پێی بانگکراون﴾. لە (ئەفەسۆس4: 17) دەخوێنین: ﴿ئیتر وەك نەتەوەکان مەژین، بە بیرە پووچەکانیان﴾. هەروەها لە (ئەفەسۆس5: 2) دەخوێنین: ﴿لە خۆشەویستیدا بژین، وەك مەسیح خۆشیویستین و لە پێناوی ئێمەدا خۆی بەخت کرد﴾. لە (ئەفەسۆس5: 8) دەخوێنین: ﴿وەك منداڵی ڕووناکی بژین﴾. هەروەها لە (ئەفەسۆس5: 15) دەخوێنین: ﴿بۆیە ئاگاداربن چۆن دەژین، نەك وەك نەفام، بەڵکو وەك دانا﴾. بەم شێوەیە خودا بە ڕوونی پێم ڕادەگەیەنێت کە پێویستە چۆن بژیم. ئەو بە واتاوە پێم ڕادەگەیەنێت کە پێویستە چۆن ژیانی ڕۆژانەم (بژیم).

وەڵامی پرسیاری **(بۆچی من لێرەم؟)** ئەوەیە: (من لەسەر ئەم زەوییە دەژیم بۆ ئەوەی ئەو ژیانە بژیم کە خودا پێمی ڕادەگەیەنێت) چونکە خودا بە ڕوونی پێم ڕادەگەیەنێت شێوازی ئەو ژیانەی کە لە من ناوەشێتەوە وەك باوەڕدارێك، هەروەها بە ڕوونی پێم رادەگەیەنێت شێوازی ئەو ژیانەی کە لە من دەوەشێتەوە وەك باوەڕدارێك. مەبەستی ژیانی سەر زەویم ڕازیکردنی خودایە. پۆڵسی نێردراو لە نامەیەکیتردا دەفەرمویێت ﴿ئەگەر خواردتان یان خواردتانەوە یان هەر شتێکتان کرد، هەموو شتێك بۆ شکۆی خودا بکەن﴾ (1کۆرینسۆس10: 31)، چونکە خودا مرۆڤی بەدی هێنا و لەسەر زەوی داینا بۆ ئەوەی خودا ڕازی بکەن و شکۆداری بکەن. بەم شێوەیە کاتێك خەڵکی بۆ ڕەزامەندی خودا دەژین، ئەوە خودا پێیان شاد دەبێت، بەڵام کاتێك تەنها بۆ بەرژەوەندی خۆیان دەژین، ئەوا خودا خەمبار دەبێت و سزایان دەدات و لە خودا شانەنشینی خۆی دەریان دەکات.

هەنگاوی 3 **هەندێ پرسیاربکە**

بیربکەرەوە: ئەو پرسیارە چییە کە دەتەوێ ئاراستەی گروپەکە بکەیت سەبارەت بەم برگە کتێبییە؟ با هەوڵ بدەین هەموو ئەو ڕاستییانە تێبگەین کە لە (ئەفەسۆس4: 17-5: 17) ئاماژەی پێکراوە.

بنووسە: هەوڵ بدە بە ڕوونترین شێوە پرسیارەکەت ئامادە بکەیت. پاشان لە پەڕاوەکەت تۆماریان بکە.

بەشداریکردن: پاش ئەوەی ئەندامانی گروپەکە هەندێ کات بە بیرکردنەوە و نووسین بەسەر دەبەن، داوا بکە لە هەر کەسێك پرسیارێك ئاراستە بکات.

گفتوگۆبکە: (دواتر هەندێ لەم پرسیارانە هەڵبژێرە و هەوڵ بدە لە ڕێگای گفتوگۆکردن لەگەڵ گرووپەکەت وەڵامیان بدەیتەوە).
ئەمانەی خوارەوە چەند نموونەیەکن دەربارەی چەند پرسیارێك کە لەوانەیە ئەندامانی گرووپەکەت ئاراستەی بکەن و هەندێ تێبینی گرنگ بۆ بەڕێوەبردنی گفتوگۆکە دەربارەی پرسیارەکان.

پرسیاری 1 (4: 17) مەبەست چییە لەوەی کە نەتەوەکان بە بیرە پووچەکانیان دەژین؟

تێبینییەکان: مەبەست لە ووشەی (نەتەوەکان) ئەو کەسانەیە کە تا ئیستا باوەڕیان بە عیسای مەسیح نەهێناوە. کتێبی پیرۆزیش دەڵێت کە ئەنجامی هەوڵی نەتەوەکان بۆ بەدەست هێنانی شادی هیوا بڕان بوو. ژیانیان بریتییە لە زنجیرەیکی درێژ لە چاوەڕوانی بێ سوود. هەوڵ دەدەن، بەڵام هیچ بەدەست ناهێنن. دەچنن، بەڵام بە بێ بەرهەم. هەمان تاقیکردنەوەی پێغەمبەر سلێمان تاقی دەکەنەوە. ﴿*هەموو ڕووبارەکان بەرەو دەریا دەڕۆن دەریاش هەر پڕ نابێت. بۆ شوێنەکەی خۆیان دەڕۆنەوە ڕووبارەکان بۆ ئەوێ دەڕۆن و دەگەڕێنەوە. هەموو شتەکان ماندووکەرن، مرۆڤ ناتوانێت دەریانبڕێت، چاو لە سەیرکردن تێر نابێت و گوێ لە بیستن پڕ نابێت... هەرچی چاوم خواستی ڕێم لێنەگرت، هیچم لە دڵم قەدەغە نەکرد لە هەموو خۆشییەك چونکە دڵم بە هەموو ماندووبوونەکەم خۆش بوو. لە هەموو ماندووبوونەکەم ئەمە بەشم بوو. ئینجا ئاوڕم لە هەموو کردەوەکانی دەستم دایەوە، لەو هەموو ماندووبوونە کە پێیانەوە ماندووبووم، ئەوەتا هەموو پووچن و ڕاونانی بان هیچت بۆ نامێنێتەوە لەسەر زەویدا!*﴾ (کۆمکار1: 7-8 ، 2:10-11)

پرسیاری 2 (4: 18) بۆچی کتێبی پیرۆز دەفەرموێت نەتەوەکان (مێشکیان تاریکە) بەهۆی دڵڕەقییان؟

تێبینییەکان: لە کاتی بەدی هێنان، مرۆڤ خودای زیندووی دەناسی. بەڵام پاشان کەوتنە ناو گوناه، کەمە کەمە مرۆڤ خودای لەبیرکرد و ژیانێکی جیا لە ژیانی خودا دەژین. کاتێك خودا قسەی لەگەڵ خەڵك کرد لە ڕێگای پێغەمبەر ئەخنوخ و پێغەمبەر نوح، خەڵکی دڵیان ڕەق کرد. کاتێك خەڵکی جەخت دەکەنە سەر ئەنجامدانی ستەم، ئەوا خودا لێیان دەگەڕێت بناڵێنن بەدەست دەرئەنجامی گوناهەکانیان. لەو کاتەی نەتەوەکان دڵیان ڕەق بوو بەرامبەر بە خودا، خودا ڕێگای بە دڵیان دا بە ڕەقی بمێنێتەوە. بەم شێوەیە دڵی ئەم نەتەوانە بوو بە هۆی کردەوە بە ئەنقەستەکانیان. ئەوان حەزیان نەدەکرد بیر لە خودا بکەنەوە. بۆیە خودا مێشکیانی تاریك کرد. بەڵام هەستیان نەدەکرد بە تاریکی مێشکیان (یۆحەننا9: 40-41)! ئەو کەسانەی جەخت دەکەنە سەر ئەوەی بە بێ خودا بژین، تەنانەت ناشزانن کە بێ خودای زیندوو دەژین. بەوەش ئەوان (نەزانن)، چونکە هیچ شتێك نازانن دەربارەی خودای زیندووی ڕاستەقینە.

پرسیاری 3 (4: 22-24) چۆن دەتوانرێت مرۆڤی کۆن دابکەنرێت و مرۆڤی نوێ لەبەر بکرێت؟

تێبینییەکان: مەبەست لە (مرۆڤی کۆنم) نەزانینمە سەبارەت بە خودا و شێوەی ژیانی کۆنمە وەك درۆ و دزی و شتیتر. کاتێك باوەڕ بە عیسای مەسیح دێنم، پێویستە دەست بکەم بە لە خاچدانی جلە کۆنە پیسەکانم لەسەر ئەو خاچەی کە عیسای مەسیح بەهۆی گوناهەکانی من لەسەری مرد. ئەمەش واتای ڕزگاربوونمە لە گوناهەکانم لە ڕێگای دانپێنانم بەرامبەر بە خودا. بەڵام (مرۆڤی نوێم) ئەوەیە کە ویستی خودا بزانم و ژیانێك بژیم کە خودا ڕازی بکات. ئەوکات عیسای مەسیح جلی نوێم لەبەر دەکات، بەم شێوەیە مرۆڤی نوێم لەبەر دەکەم لە ڕێگای گوێڕایەڵی کردنم بۆ خودا.

گوناهە دیاریکراوەکانم چییە کە پێویستە لێیان ڕزگاربم؟ کتێبی پیرۆز دەفەرموێت پێویستە ڕزگارم بێت لە درۆ، تووڕەیی، دزی، دەمەقاڵێ، هەڵبەستن بەسەر خەڵکیدا، گوناهی ڕەگەزی، نەوسنی، کینە.

ئەو شتە چاکە دیاریکراوانە چین کە پێویستە لەبەری بکەم؟ کتێبی پیرۆز دەفەرموێت پێویستە هەردەم ڕاستی بڵێم، تووڕەییم کۆنترۆڵ بکەم، کار بکەم و هاوکاری هەژاران بکەم، بەبەزەیی بم، دڵسۆز بم، لێبووردە بم، خۆشەویست بم، سوپاسگوزار بم، ویستی خودا بزانم، دانا بم لە ژیانم.

پرسیاری 4 (4: 26). مەبەست چییە لەوەی تووڕەبین بەڵام بە بێ ئەوەی گوناهە بکەین؟

تێبینییەکان: هەندێ پێیان وایە کە باوەڕدار نابێت تووڕە بێت. چونکە ئەوان دەڵێن هەموو تووڕەییەك گوناهەیە. هەندێش پێیان وایە کە دەتوانی بە ویستی خۆت تووڕە بی، چونکە تووڕەیی پەیوەندی بە گوناهە نییە. بەڵام هەردوو ئەم بۆچوونە هەڵەن. چونکە کتێبی پیرۆز پێمان دەڵێ کە بۆمان هەیە تووڕە بین، بەڵام کاتێك تووڕە دەبین نابێت گوناهە (هەڵە) بکەین. تووڕەیی بەخۆی گوناھ نییە، چونکە خوداش تووڕە دەبێت، بەڵام تووڕەیی خودا تووڕەییەکی پیرۆزە لەسەر هەموو جۆرە مرۆڤێك. بەم شێوەیە باوەڕداران دەتوانن تووڕەبوونێکی پیرۆز تووڕە بن لەسەر شتە خراپەکان کە خەڵکی دەیلێن یان ئەنجامی دەدەن. ئەم جۆرە تووڕەییە پێی دەوترێ (تووڕەیی پیرۆز). تووڕەیی پیرۆز ئاماژەی پێدەکرێت بە شێوەیەك کە کۆنترۆڵ کردنی خودی تێدا بێت. بەڵام زۆرجار کە ئێمەی مرۆڤ تووڕە دەبین ئەوا کۆنترۆڵ کردنی خۆمان لەدەست دەدەین و هەڵە دەکەین واتە کوناھ. چونکە بە کینە و بێزاریەوە لێکدانەوەی تووڕەیی دەکرێت لەلایەن کەسێکەوە کە هەڵەی کردبێت یان کە لێکدانەوەی تووڕەیی دەکرێت بە ووشە بریندارکەرەکان یان بە ڕێگایەکی توندوتیژ، ئەمە دەبێتە تووڕەیی، بەڵکو تووڕەییەکی هەڵەیە. بۆ ئەوەی کەسی گوناهبارت خۆشبوێت لەو کاتەی قت لە گوناهەکەیەتی، ئەمە پێویستی بە نیعمەتێکی مەزن دەکات لە خوداوە.

پرسیاری 5 (4: 26): مەبەست چییە لەوەی نەهێڵی ڕۆژئاوابێت بەسەر تووڕەیی؟

تێبینییەکان: زۆرجار لە کتێبی پیرۆز، (ڕۆژئاوابوون) ئاماژە بە کۆتایی ڕۆژ دەکات. زۆر کەس بۆ ماوەی چەند ساڵ لە کەسێك تووڕە دەبن. بۆیە لە ژیانیان بە دەست ئازارێکی توندەوە دەناڵێنن، پارێزگاری دەکەن لە لیستەیەکی دوور و درێژ لە گوناھ کە بە درێژایی ساڵانی ڕابردوو خەڵك لەگەڵیان ئەنجامیان داوە. بۆیە ئەوان ڕەخنەیان لێدەگرن و پێیان هەڵدەبەستن. بەڵام کتێبی پیرۆز دەفەرموێت کە نابێت باوەڕدار بۆ ماوەیەکی دوورتر لە کۆتایی هەمان ڕۆژ تووڕە بێت!

پێش ئەوەی باوەڕدار بچێتە سەر جێگاکەی بۆ نووستن، پێویستە لەگەڵ کەسەکەی دیکە ئاشت بێتەوە. دڵسۆزی لە بەرامبەری دەربڕێت و لە خراپەکەی ببورێت.

پرسیاری 6 : (4: 27): چۆن ڕێ دەدەینە شەیتان؟

تێبینییەکان: کتێبی پیرۆز هەردوو ئایەتی (ئەفەسۆس4: 27،26) بەیەکەوە دەبەستێتەوە. مەبەست لەو ئایەتەی کە دەفەرموێت ﴿*شوێن مەدەنە شەیتان*﴾ ئەوەیە کە ڕێی نەدەمە شەیتان بێتە ناو ژیانم و بیڕوخێنێت. کە هەست بە تووڕەیی دەکەم دەبێت بە تایبەت وریابم و ڕێگا نەدەم بە شەیتان تووڕەییم بگۆڕێتە ڕق و کینە و لێنەبووردن. بۆیە دەبێت فێربم بە پەلە لە خەڵك ببورم. هەروەها (ئەفەسۆس4: 32) دەفەرموێت کە دەبێت لە خەڵکی ببورم هەروەك چۆن خودا لێمی بووری لە ڕێگای ئەو کارەی عیسای مەسیح ئەنجامی دا لە پێناوم. لە (ئەفەسۆس6: 11) دەخوێنینەوە ﴿*بە چەکی تەواوی خودا خۆتان چەکدار بکەن، تاکو بتوانن بەرامبەر پیلانی شەیتان بوەستن*﴾ چونکە شەیتان هەڵدەستێت بە بەکارهێنانی هەر پیلانێك بۆ ئەوەی وام لێبکات گوناھ بکەم. چونکە ئەو دەتوانێت تووڕەییم لە دژی خۆم بەکاربێنێت بە گۆڕینی بۆ ووشەی ڕەق یان هەڵسوکەوتی توندوتیژ. هەروەها دەتوانێت نەوسنیم بەکاربێنێت و بیگۆڕێتە فێڵ یان دزی. هەروەها دەتوانێت ترسم بەکاربێنێت و وام لێبکات درۆ بکەم، بۆیە لەو (یاقوب4: 7) دەخوێنینەوە ﴿*بەرهەڵستی شەیتان بکەن، لێتان هەڵدێت*﴾.

پرسیاری 7 (4: 29): چۆن دەتوانی قسەی چاك بکەین کە بیسەران بنیاد بنێت؟

تێبینییەکان: پەرتووکی پەندەکان فێرم دەکات چۆن قسە بکەم بە شێوەیەك یارمەتی خەڵك بدات. پێویستە بیر بکەمەوە پێش ئەوەی وەڵام بدەمەوە، هەروەها لەکاتی گونجاو و بەجوانی وەڵام بدەمەوە (پەندەکان15: 28، 1،23) هەروەها لە (ئەفەسۆس4: 15) دەخوێنینەوە ﴿*بەڵکو لە خۆشەویستی ڕاستگۆبین، با لە هەموو شتێك گەشە بکەین، لەناو ئەوەی سەرە، مەسیح*﴾. بەم شێوەیە لێرە دوو بنەمای گرنگ دەدۆزینەوە بۆ گفتوگۆ کردن ئەویش (ڕاستی) و (خۆشەویستی)یە. لە (ئەفەسۆس4: 29)

﴿وشەی خراپ لە دەمتان دەرنەچێت، بەڵکو هەرچییەکی باشە بۆ بنیادنان، بەپێی پێویستی، تاکو نیعمەت بداتە بیسەران﴾، بەم شێوەیە بنەمایتر هەیە بۆ قسەکردن ئەویش قسە کردنمان بۆ بنیادنانی (کەسانیتر بێت).

ئێستاش ئێوە و پوختەیەك بۆ ئەم سێ بنەما تایبەتەی بە قسەکردن، پێش ئەوەی قسەبکەم دەبێت سێ پرسیاری گرنگ لەخۆم بکەم:

- ئایا قسەم ڕاستە یان نا؟ ئەگەر ئەوەی دەیڵێم ڕاست نییە پێویستە بێدەنگبم.
- ئەگەر قسەم ڕاست بوو: ئایا دەبێتە هۆی بنیادنانی کەسێکیتر یان دەبێتە هۆی روخاندنی؟ ئەگەر بیروخێنێت پێویستە بێدەنگبم.
- ئەگەر قسەم بنیادنەر بێت: ئایا دەتوانم بە خۆشەویستیەوە بیڵێم یان نا؟ ئەگەر نەمتوانی بە خۆشەویستیەوە بیڵێم پێویستە بێدەنگبم.

پرسیاری 8 بەڕای تۆ- گرنگی (ئەفەسۆس4: 17 – 5: 17) چییە لە ژیانت؟

تێبینییەکان: (ئەفەسۆس4: 17 – 5: 17) فێرم دەکات بۆچی من هەم لەسەر ئەم زەوییە. من لەسەر ئەم زەوییە هەم بۆ ئەوەی ئەو ژیانە بژیم کە خودا دەیەوێت بیژیم. چونکە ژیانی نوێ ژیانێکە دەگونجێت لەگەڵ ویستی خودا. ژیانی نوێ کە خودا بانگهێشتم دەکات بۆی (ئەفەسۆس4: 1) ژیانێکە بە تەواوەتی جیاوازە لەو ژیانەی نەتەوەکان دەژین (4: 17). چونکە ژیانی نوێ وام لێدەکات بە بەردەوام گوناهە کۆنەکانم فڕێبدەم و ڕاستوودروستی نوێ لەبەربکەم. ژیانێکە جیاوازە بە چاکە و پیرۆزی و ڕاستی (ئەفەسۆس4: 22-24)، جیاوازە بە ڕوناکی (ئەفەسۆس5: 2)، جیاوازە بە دانایی (ئەفەسۆس5: 15)، هەروەها لە ڕێگای (ئەفەسۆس4: 17 – 5: 17) فێردەبم کە چۆن دەکرێت ژیانم بە ئامانج و بە مانابێت.

هەنگاوی 4 : جێبەجێکردن

بیربکەرەوە: کام لەو ڕاستییانەی کە لە کتێبی پیرۆز هاتووە دەست دەدات وەکو کارێکی ڕەفتاری باوەڕداران؟

بەشداریکردن: با پێکەوە ئەو جێبەجێکردنانە بنووسین کە دەتوانین لە (ئەفەسۆس4: 17-5: 17) دەریبهێنین؟

بیربکەرەوە: ئەو جێبەجێکردنە پێشنیارکراوە چییە کە خودا لێتی داوا دەکات بیگۆڕیت بە جێبەجێکردنی کەسی؟

بنووسە: ئەم جێبەجێکردنە کەسییە لە پەراوەکەت بنووسە. هەست بە سەربەخۆیی بکە لە بەشداریکردنی جێبەجێکردنە کەسییەکەت کە خودا لە دڵتی داناوە. (لەبیرت بێت کە ئەندامانی هەر گروپێك ڕاستی جیاواز ڕێکدەخەن: یان لە خودی ڕاستییەکە جێبەجێکردنی جیاواز دەردەهێنن. ئەمەی خوارەوە لیستەیەکە بە جێبەجێکردنی پێشنیارکراو).

نموونەی جێبەجێکردنی پێشنیارکراو.

4: 17-19	بیردەکەمەوە لە جۆری ژیانی نەتەوەکانی دەورووبەرم، پاشان بە شێوەیێکی جیاواز لەوان دەست دەکەمە ژیان.
4: 24	بیردەکەمەوە چۆن دەکرێ ڕاستوودروستی و پیرۆزی و ڕاستی ببنە ڕاستییەك لە ژیانم.
4: 25	ڕزگاردەبم لە هەموو جۆرەکانی درۆ و لە ڕاستی زیاتر هیچ نالێم.
4: 26	فێردەبم تورەییم کۆنترۆڵ بکەم.
4: 27	وریا دەبم نەوەکو شوێن بدەمە شەیتان لە ژیانم.
4: 28	کاردەکەم و بە ئارەقی نێوچەوانی خۆم دەژیم.
4: 28	یارمەتی هەژاران دەدەم.
4: 29	خەڵکیتر بنیات دەنێم لە ڕێگای ئەو وشانەی پێیان دەڵێم.

4: 30 ئاكادار دەبمە نەوەك ڕوحی پیرۆز خەمبار بکەم.

4: 31 ڕزگار دەبم لە هەموو جۆرەکانی ستەم و خراپی.

4: 32 هەوڵ دەدەم لەو کەسانە ببوورم کە خراپەیان لەگەڵدا کردووم.

5: 1 هەوڵ دەدەم زیاتر خودا بناسم و ببمە سەر شێوەی ئەو.

5: 2 زیاتر و زیاتر فێردەبم کە چۆن وەك باوەڕدارێك هەموو کەسێکم خۆشبوێت.

5: 3-7 دوور دەکەومەوە لەو کەسانەی قسەی ناشرین دەکەن و بە گێلانە هەڵسوکەوت دەکەن.

5: 8-14 ئەو تاریکییە لادەبەم کە لە ژیانی من و براکانم دایە.

5: 14-17 فێردەبم کە ببمە دانا لە ڕێگای ئەنجامدانی ویستی خودا.

نموونەی جێبەجێکردنی کەسی.

ئـ) دەمەوێت بە شێوەیێك بژیم کە تێیدا هەست بکەم بە ئامادەبوونی خودا. هەروەها بەشێوەیەکی تایبەت دەمەوێت فێربم کۆنترۆلی توڕەییم بکەم، ئاشت ببمەوە لەگەڵ هەر کەسێك خراپەم لەگەڵ دەکات پێش کۆتایی هاتنی ڕۆژەکە.

ب) دەمەوێت ژیانم بە شێوەیەك بژیم خودا ڕازی بکات، هەروەها بەشێوەیەکی تایبەت دەمەوێت لە نەریتێکی کۆنی خراپ ڕزگارم بێت و نەریتێکی نوێی چاك بەدەست بێنم. هەروەها دەمەوێت لە ژیانم مەشق بکەم هەتا وەکو خودا ئەم نەریتە نوێیە لە ژیانم چەسپاو دەکات.

هەنگاوی 5 **نوێژ بکە.**

با بە نۆرە نوێژ بەرزبکەینەوە بۆ خودا، هەر کەسێك بۆ ڕاستییەك نوێژ بکات کە خودا لە ڕێگای (پەیدابوون1: 1-2: 4) فێرمانی کرد. (لە نوێژەکەت لەگەڵ ئەو شتە وەڵامدانەوەت هەبێت کە لە وانەی ئەم پەرتووکە فێری بوویت. مەشق بکەن لەسەر نوێژی کورت کە لە ڕستەیەك یان دوو ڕستە پێکبێت. لە بیرت بێت کە ئەندامانی هەر گروپێك دەتوانن بۆ شتی جیاواز نوێژ بکەن)

نوێژ

لە گروپی دووانی یان سیانیی، نوێژ بەرز بکەنەوە لە پیناوی یەکتری و هەموو جیهان.

ئەرکی ماڵی
بۆ وانەی داهاتوو

ڕابەری گروپ: ئەم ئەرکەی خوارەوە بە نووسراوی بدە ئەندامانی گرووپەکەت، یان داوایان لێبکە لە پەڕاوەکانیان بینووسنەوە.

بەڵێن: بەڵێن بدە یەکێك لە جێبەجێکردنەکان ئەنجام بدەیت.

خەڵوەتی ڕوحی: هەموو ڕۆژێك کاتێکی بەسەر بەرە لە خەڵوەتی ڕوحی. ڕۆژانە نیو بەشی بخوێنە 1 یوحەننا 1 هەتا بەشی 4 ئایەتی 22 شێوازی ڕاستی پەسەندکراو بەکار بهێنە. تێبینیەکانت بنووسە.

دەرخکردن: وردبەرەوە لە ئایەتە کتێبییە نوێکان و دەرخیان بکە. (1یۆحەننا 1 : 9. هەموو ڕۆژێك پێداچوونەوەیەك بکە لەو ئایەتە کتێبییانەی دەرخت کردووە.

نوێژ: ئەم هەفتەیە سەبارەت بە شتێك یان کەسێکی دیاریکراو نوێژ بکە، جاوەڕوانبە خودا چی دەکات. (زەبووری5: 3).

زانیارییە نوێکان بنووسەوە لە پەڕاوی تایبەت بە قوتابێتی. ئەو تێبینیانەت بنووسە کە پەیوەندی هەیە بە خەڵوەتی ڕوحی، دەرخکردن، خوێندنەوەی کتێبی، ئەم ئەرکە ماڵییە.